

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۱۳
مقدمه.....	۱۷
فصل نخست: مفاهیم پایه تحریم اقتصادی.....	۱۹
مبحث نخست: مفهوم، انواع و اهداف تحریم.....	۲۲
گفتار نخست: مفهوم تحریم.....	۲۲
گفتار دوم: انواع تحریم.....	۲۴
بند نخست: تحریم از جهت هدف.....	۲۴
بند دوم: تحریم از جهت دامنه شمول.....	۲۴
بند سوم: تحریم از جهت منشاء و شیوه اعمال.....	۲۵
بند چهارم: تحریم از جهت موضوع.....	۲۵
گفتار سوم: اهداف تحریم.....	۲۶
بند نخست: ارسال پیام.....	۲۷
بند دوم: نمایش قدرت.....	۲۷
بند سوم: مجازات.....	۲۸
بند چهارم: اجبار به انطباق.....	۲۹
بند پنجم: براندازی.....	۲۹
مبحث دوم: تاریخچه تحریم جمهوری اسلامی ایران.....	۳۰
گفتار نخست: تحریم‌های سازمان ملل متحد.....	۳۰
گفتار دوم: تحریم‌های اتحادیه اروپا.....	۳۱
گفتار سوم: تحریم‌های یکجانبه ایالات متحده.....	۳۳
مبحث سوم: تطبیق مفهومی تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران.....	۳۷
گفتار نخست: الفبای تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران.....	۳۷
بند نخست: اهداف.....	۳۸
بند دوم: اشخاص موضوع تحریم.....	۳۸
بند سوم: انواع.....	۳۹
الف- تحریم بر اساس کشور.....	۳۹
ب- تحریم مبتنی بر لیست (تحریم هوشمند).....	۴۰
ج- تحریم ثانویه.....	۴۱
گفتار دوم: وضعیت تحریم‌های یکجانبه ایالات متحده آمریکا علیه ایران.....	۴۲

۶ □ تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده علیه ایران

- بند نخست: اجمالی بر مبانی حقوقی اعمال تحریم..... ۴۲
- بند دوم: وضع مجدد تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران پس از خروج از برجام..... ۴۵
- الف- ماهیت حقوقی برنامه جامع اقدام مشترک..... ۴۵
- ب- خروج یکجانبه ایالات متحده از برجام..... ۴۶
- فصل دوم: تشریح شبکه مقررات تحریم ساز ایالات متحده..... ۴۹**
- مبحث نخست: تحریم‌های غیر هسته‌ای..... ۵۰
- گفتار نخست: تحریم‌های منجر به توقیف اموال و دارایی‌های ایران..... ۵۱
- بند نخست: اموال توقیف شده بر اثر آراء صادره در دیوان دعوای ایران و آمریکا..... ۵۲
- بند دوم: اموال اشخاص ایرانی به عنوان محل جبران خسارت قربانیان تروریسم..... ۵۳
- بند سوم: توقیف اموال دولت ایران..... ۵۴
- بند چهارم: آخرین وضعیت اقدامات علیه اموال و دارایی‌های ایران..... ۵۶
- گفتار دوم: تحریم‌ها با موضوع فعالیت‌های منطقه‌ای و حمایت از گروه‌های مقاومت..... ۵۶
- بند نخست: تحریم‌های تحت عنوان کشورهای حامی تروریسم..... ۵۷
- الف- محتوا..... ۵۷
- ب- الزامات به منظور حذف از لیست کشورهای حامی تروریسم..... ۵۹
- ج- تحریم ایران به عنوان کشور عدم همکاری در مبارزه با تروریسم..... ۶۰
- بند دوم: تحریم تحت عنوان نهادهای حامی تروریسم..... ۶۰
- الف- استفاده از دستور اجرایی به منظور جلوگیری از صادرات سلاح به ایران..... ۶۱
- ب- اعمال تحریم بر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی توسط قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم..... ۶۱
- بند سوم: ادعای فعالیت‌های مخرب منطقه‌ای..... ۶۲
- الف- دستور اجرایی ۱۳۴۳۸ با موضوع مقابله با بی ثبات سازی عراق..... ۶۲
- ب- دستور اجرایی ۱۳۵۷۲ با موضوع مقابله با سرکوب مردم سوریه..... ۶۲
- بند چهارم: تحریم‌ها تحت عنوان شناسایی قوای نظامی ایران به عنوان «سازمان تروریستی خارجی»..... ۶۳
- الف- محتوا..... ۶۳
- ب- اجرا..... ۶۴
- گفتار سوم: تحریم‌ها تحت عنوان برنامه موشکی، سلاح‌های کشتار جمعی و کسب سلاح‌های متعارف پیشرفته..... ۶۵
- بند نخست: ممنوعیت فروش تکنولوژی ساخت سلاح..... ۶۵
- الف- قانون مهار تسلیحاتی ایران و عراق..... ۶۵
- ب- قانون ضد تروریسم و مجازات موثر مرگ ۱۹۹۶..... ۶۷

فهرست مطالب □ ۷

ج- مقررات مرتبط با عدم اشاعه در قانون تحریم‌های ایران	۶۸
د- قانون مهار ایران، کره شمالی و سوریه	۶۸
ه- دستور اجرایی ۱۳۳۸۲	۶۹
و- منع انتقال تکنولوژی آمریکایی به ایران	۶۹
بند دوم: تحریم‌های مرتبط با برنامه موشکی و انتقال سلاح	۷۰
الف- محتوا	۷۰
ب- لغو	۷۱
بند سوم: تحریم اختصاصی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران	۷۲
الف- دستورات اجرایی مرتبط	۷۲
ب- قانون آزادی ایران و منع اشاعه (۲۰۱۲ میلادی)	۷۲
ج- قانون تهدید ایران و حقوق بشر سوریه	۷۳
د- قانون جامع تحریم ایران، پاسخگویی و منع سرمایه گذاری	۷۴
ه- قرارگیری در لیست سازمان تروریستی بین‌المللی	۷۴
گفتار چهارم: تحریم‌ها با موضوع فعالیت‌های سایبری و مجرمانه فراملی	۷۴
بند نخست: دستور اجرایی ۱۳۶۹۴ ناظر به فعالیت‌های سایبری جمهوری اسلامی ایران	۷۵
بند دوم: دستور اجرایی ۱۳۵۸۱ تحت عنوان فعالیت مجرمانه فراملی	۷۵
گفتار پنجم: تحریم‌ها تحت عنوان حمایت از دموکراسی و حقوق بشر	۷۶
بند نخست: تحریم تحت عنوان توسعه اینترنت و آزادی ارتباط	۷۶
الف- تحریم با موضوع منع سانسور اینترنت	۷۷
ب- قوانین و اقدامات به هدف افزایش استفاده ایرانیان از اینترنت به عنوان ابزار ارتباط	۷۸
بند دوم: تحریم‌های ناظر به ادعای نقض حقوق بشر	۷۹
الف- تحریم اشخاص ناقض حقوق بشر در ایران	۷۹
ب- تحریم فروش تجهیزات ضد شورش	۸۰
ج- تحریم صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۸۱
د- تحریم واسطه‌ها	۸۱
ه- تحریم مقرر در قانون جامع تحریم ایران، پاسخگویی و منع سرمایه گذاری	۸۱
و- منع صدور ویزا	۸۲
ز- محدودیت سفر اشخاص بلند پایه جمهوری اسلامی ایران به سازمان ملل متحد	۸۲
ح- تحریم‌های عمومی	۸۳
بند سوم: تحریم مقام‌های بلند پایه جمهوری اسلامی ایران	۸۳

۸ □ تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده علیه ایران

۸۴ مبحث دوم: تحریم‌های هسته ای
۸۵ گفتار نخست: تحریم تجارت و سرمایه گذاری
۸۷ بند نخست: کالاها و خدمات موضوع تحریم تجاری
۸۷ الف- کالاهای مرتبط با انرژی
۸۸ ب- حمل و نقل فراملی و تصدی به واسطه گری در آن
۸۸ ج- کالاهای لوکس
۸۸ د- بیمه دریایی
۸۹ ه- هواپیمای غیرنظامی
۹۰ و- مکاتبات شخصی، ارسال وجه و انتشارات
۹۰ ز- تجهیزات مرتبط با فناوری اطلاعات
۹۰ ح- غذا و دارو
۹۱ ط- خدمات بشردوستانه
۹۱ ی- روش‌های پرداخت، تامین مالی و تضمین
۹۲ بند دوم: اعمال فراسرزمینی تحریم‌ها
۹۳ بند سوم: تعلیق و لغو تحریم‌های تجاری
۹۳ الف- لغو
۹۳ ب- تعلیق
۹۴ بند چهارم: مقررات ایالتی ناظر به منع تجارت و سرمایه گذاری
۹۴ الف- محتوا
۹۴ ب- اجرا
۹۵ بند پنجم: آخرین وضعیت تحریم‌های تجاری و سرمایه گذاری
۹۵ گفتار دوم: تحریم نفت و انرژی
۹۷ بند نخست: قانون تحریم‌های ایران (ISA)
۹۷ الف- عوامل و محرک‌های تحریم ذیل قانون تحریم‌های ایران
۱۰۱ ب- مکانسیم راستی آزمایی مقرر در قانون
۱۰۲ ج- ضمانت اجرای مقرر در پیوست قانون
۱۰۴ د- تفسیر و اجرای قانون
۱۰۷ ه- استثنائات، معافیت و خاتمه تحریم‌های قانون
۱۰۹ بند دوم: قانون موسوم به کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه (ITRSHRA)
۱۰۹ الف- محتوا
۱۱۱ ب- آخرین وضعیت
 بند سوم: ماده ۱۲۴۵ قانون تخصیص بودجه امنیت ملی سال ۲۰۱۲
۱۱۲ (NDAA 2012)

فهرست مطالب □ ۹

الف- محتوا.....	۱۱۲
ب- صدور و خاتمه معافیت‌های نفتی.....	۱۱۵
بند چهارم: دستور اجرایی ۱۳۶۲۲ یا ۱۳۸۴۶ ناظر به تحریم خرید نفت و	
محصولات پتروشیمی.....	۱۱۶
گفتار سوم: تحریم صنایع غیر نفتی.....	۱۱۷
بند نخست: قانون موسوم به آزادی ایران و منع اشاعه.....	۱۱۷
الف- محتوا.....	۱۱۷
ب- اجرا.....	۱۲۰
ج- تعلیق یا خاتمه تحریم.....	۱۲۰
بند دوم: دستورات اجرایی ۱۳۸۴۶ و ۱۳۶۴۵.....	۱۲۱
الف- ممنوعیت مراوده با صنعت ماشین سازی.....	۱۲۱
ب- حکم به توقیف اموال.....	۱۲۱
ج- ممنوعیت معامله فلزات گرانبها.....	۱۲۲
بند سوم: دستور اجرایی ۱۳۸۷۱ ناظر به مواد معدنی و فلزات گرانبها.....	۱۲۲
الف- حکم به توقیف اموال.....	۱۲۲
ب- منع ورود یا حضور در سیستم مالی ایالات متحده.....	۱۲۳
ج- منع صدور ویزا.....	۱۲۳
بند چهارم: دستور اجرایی ۱۳۶۰۸ ناظر به منع دور زدن تحریم.....	۱۲۳
بند پنجم: دستور اجرای ۱۳۹۰۲ ناظر به تحریم بخش‌های عمران، معدن، تولید و	
نساجی.....	۱۲۳
الف- دستور به توقیف اموال.....	۱۲۴
ب- منع ورود یا حضور در سیستم مالی ایالات متحده.....	۱۲۴
د- منع صدور ویزا.....	۱۲۴
گفتار چهارم: تحریم‌های مالی و بانکی.....	۱۲۵
بند نخست: منع ایران از سیستم مالی ایالات متحده و معامله به دلار.....	۱۲۵
الف- محتوا.....	۱۲۵
ب- اجرا.....	۱۲۸
بند دوم: تحریم ارتباطات مالی بین‌المللی ایران.....	۱۲۹
الف- محتوا.....	۱۲۹
ب- اجرا.....	۱۳۰
ج- تعلیق و لغو تحریم.....	۱۳۱
بند سوم: تحریم‌های ناظر به پولشویی و FATF.....	۱۳۱
الف- تحریم به دلیل تعیین به عنوان محل حاوی ظن عمده پولشویی.....	۱۳۱

۱۰ □ تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده علیه ایران

- ب- تحریم با استناد به اجرای دستورات گروه ویژه اقدام مالی (FATF) ۱۳۲
- ج- تحریم استفاده از سیستم پیام رسان بین بانکی SWIFT ۱۳۳
- فصل سوم: اثر برنامه جامع اقدام مشترک بر شبکه تحریم** ۱۳۵
- مبحث نخست: نگاه اجمالی به توافق ژنو و برجام ۱۳۷
- گفتار نخست: توافق ژنو ۱۳۷
- بند نخست: سیر مذاکرات ۱۳۷
- بند دو: تعلیق تحریم‌ها ذیل توافق ژنو ۱۳۷
- گفتار دوم: برنامه جامع اقدام مشترک ۱۴۰
- بند نخست: سیر تاریخی مذاکرات ۱۴۰
- بند دوم: شناخت اجمالی برجام ۱۴۳
- الف- زمان‌های اجرایی کلیدی ۱۴۶
- ب- تعهدات کلیدی طرف‌ها ۱۴۷
- ج- مکانیسم حل اختلاف ۱۴۹
- بند سوم: تحریم‌های مشمول برجام ۱۵۲
- بند چهارم: برجام و قوانین و دستورات اجرایی ایالات متحده ۱۵۳
- الف- قانون تحریم‌های ایران ۱۵۳
- ب- قانون تخصیص بودجه امنیت ملی سال ۲۰۱۲ میلادی ۱۵۴
- ج- قانون کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه: ۱۵۴
- د- قانون آزادی ایران و منع اشاعه: ۱۵۴
- ه- دستورات اجرایی ۱۳۵۴۷، ۱۳۵۹۰، ۱۳۶۲۲، ۱۳۶۴۵ و ۱۳۶۲۸ ۱۵۴
- و- قانون جامع تحریم ایران، پاسخگویی و منع سرمایه‌گذاری ۱۵۵
- ز- حذف نام از لیست SDN ۱۵۵
- بند پنجم: وضعیت پازل تحریم‌ها پس از خروج آمریکا از برجام ۱۵۵
- مبحث دوم: تحریم‌های موثر پس از امضای برجام ۱۵۶
- گفتار نخست: قوانین تحریم در دوره باراک اوباما و کنگره ۱۱۴ ۱۵۸
- بند نخست: قانون بررسی توافق هسته ای ایران ۱۵۸
- الف- گزارش نقض اساسی ۱۵۸
- ب- گزارش تایید ۱۵۹
- ج- گزارش نیم سال ۱۵۹
- بند دوم: محدودیت صدور ویزا ۱۶۰
- بند سوم: قانون گسترش تحریم‌های ایران ۱۶۰

فهرست مطالب □ ۱۱

بند چهارم: الزام رئیس جمهور آمریکا به ارائه گزارش برنامه موشکی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۶۱
گفتار دوم: تحریم‌ها در دوره دونالد ترامپ.....	۱۶۱
الف- قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق قوانین تحریم.....	۱۶۱
ب- دیگر اقدامات تحریمی.....	۱۶۲
نکات پایانی.....	۱۶۳
پیوست جداول.....	۱۷۳
اشخاص مذکور در لیست SDN (تا تاریخ ۱ مارس ۲۰۲۰ میلادی).....	۱۷۳
جدول شماره ۱- اشخاص تحریم شده ذیل مقررات معامله و تحریم ایران.....	۱۷۴
جدول شماره ۲- اشخاص تحریم شده ذیل قانون کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه.....	۲۰۸
جدول شماره ۳- اشخاص تحریم شده ذیل قانون آزادی ایران و منع اشاعه.....	۲۱۰
جدول شماره ۴- اشخاص تحریم شده ذیل مقررات تحریم مالی ایران.....	۲۱۱
جدول شماره ۵- اشخاص تحریم شده ذیل عنوان نقض حقوق بشر.....	۲۴۹
جدول شماره ۶- اشخاص تحریم شده ذیل عنوان نقض آزادی‌های ارتباطی.....	۲۵۱
جدول شماره ۷- اشخاص تحریم شده به دلیل ورود به لیست سازمان‌های تروریستی خارجی.....	۲۵۲
جدول شماره ۸- اشخاص تحریم شده به دلیل ارتباط با سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.....	۲۵۳
جدول شماره ۹- اشخاص تحریم شده ذیل دستور اجرایی ۱۳۸۷۱.....	۲۶۳
جدول شماره ۱۰- اشخاص تحریم شده ذیل دستور اجرایی ۱۳۸۷۶.....	۲۶۴
جدول شماره ۱۱- اشخاص تحریم شده ذیل دستور اجرایی ۱۳۸۴۶.....	۲۶۵
منابع.....	۲۶۹
الف- فارسی.....	۲۶۹
ب- انگلیسی.....	۲۷۰